XIX-ik évfolyam. 52-ik szám. Kőszeg, 1899. december 24-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. — 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint

Előfizetési felhivás.

A folyó év utolsó negyedének végén uj előfizetést nyitunk lapunkra, a *Kőszeg és Vidéke*-re.

Lapunk iránya ezentul is az lesz, ami eddig volt. Politikát nem üzünk, hanem a társadalmi, kulturális és közgazdasági élet kérdéseinek megvitatásában keressük feladatunkat, arra törekedve, hogy a fölmerült kérdéseket alaposan és minden melléktekintet nélkül megvitassuk. E mellett hiven referálni fog a lap a napi és heti eseményekről és arra törekedni, hogy korrekt magatartással és helyes irányával olvasóinak pártolását magának biztositsa.

A *Kőszeg és Vidéke* ujabban olvashatóbb betükkel is jelenik meg. Kiadónk, számot vetve ama körülménynyel, hogy a nyujtott laptartalom csak az esetben válhatik teljesen hozzáférhetővé, ha a nyomás elegendő nagyságu betükből készül, uj *garmond-irást* szerzett be és azzal nyomja a lapnak már közel egyévi számait. A közönség bizonyára méltányolni fogja kiadónknak eme áldozatkészségét, még pedig azzal, hogy a *Kőszeg és Vidéke*-re minél nagyobb számmal előfizet.

Lapunk minden héten csak egyszer, vasárnap jelenik meg.

Előfizetési ára:

egy évre 8 korona,

félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Karácsony.

Üdvözlégy szép karácsony, a természet hermelinjében, zöld fenyőgallyaiddal! Ünneplő lelkünk áhitatával, a tiszta örömnek lelkes felbuzdulásával köszöntünk, a családi éden verőfényes napja te, mely a fenyű csillogó gyertyácskáival gyermekemlékeink tündérmesés éjszakáját csodás fénynyel ragyogod körül és a felemelő, boldogító hitnek üdvöt árasztó melegével örömet varázsolsz az ártatlan gyermekszívbe, boldogságot árasztasz szét a családi körben. Eljöttél megint ünnepi fényben, gazdag ragyogással, hogy dicsőséget hirdess az égnek s békességet hozz a jószándékú embereknek.

Gyönyörü ünnep, szívjóságnak, gyöngédségnek, lélekemelő érzéseknek te. Egy napra elül a létért való küzdelem, a jótékonyság szelleme mint valami ügyes dekorátor eltünteti a kirivó ellentéteket, a szegények és elhagyottak arcára is örömet varázsol, a melynek mosolygó ragyogása gondelüzö, bufelejtő, lélekmegnyugtató. A kétségbeesett megnyugszik, a szerencsétlen remélni tud, a gögös megalázkodik, a nyomorultnak megenyhülnek kínjai és a jók boldogok. A betlehemi pásztortűz bevilágít lelkedbe, felmelegíti a szíveket. Átértjük és átérezzük a tant, mely arra oktat, hogy szeressük egymást, mert így akarja az, ki égből a világra jött. És úgy érezzük, hogy akik egész esztendőn át agyarkodunk egymás ellen, gyűlölik egymást, azok közé most csakugyan beköltözött a szeretet. . . Csodás metamorfózis nagyszerű napja te, szent karácsony ünnepe!

Pedig mennyit vétünk ellened, ki nekünk születtél karácsonykor. Mennyire eltávolodtunk tőled, mennyire letértünk az erény útjáról, melyet nekünk mutattál. És a te irgalmasságod az, hogy e szent napon egyszerre kiragadva érezzük magunkat a mindennapi élet fertőjéből és közel jutunk hozzád, ki tévelygéseinkben is szeretni tudsz.

Szeretni! Ez volt a te jelszavad, melyet elsőnek kiáltottál be a világba, hol a szívek megkérgesedtek a szeretetlenségtől. A szó bejárta a világrészeket, a tengereket; vizek és földek viszhangozták s az emberek elismerték. De valahány ember élt ezen a földön eddig, mind megtagadta a szeretet tanát. És valahányszor az emberiségre virradt karácsony, a te születésednek ünnepe, az embereket megszállja mint egy száműzött, de koronként vissza-visszatérő angyal, a szeretet, melyről gyarlóságukban megfeledkeznek a hétköznap kűzködései alatt.

De el most a hétköznapokkal, üljünk ünnepet: szeressünk! Karácsony ünnepe van s az egész világot áthatja a szent karácsonyhoz fűződő örömszerzés vágya, ami a jóknak maguknak is legnagyobb örömük. Azt a benső megelégedést, azt a tiszta örömet, amit azok éreznek ezen a napon, akik *adnak*, nem lehet pótolni, elcserélni semmivel sem Mi ez ahhoz képest: *kapni*. Ha a félvilágot odahordanók is az önzés lábai elé, akkor sem tudnánk olyan melegítő, felemelő, szívet dobogtató gyönyört érezni, mint aminőt éreznek azok, akik maguk viszik ajándékaikat szeretteikhez, akik adnak a szegényeknek és elhagyatottaknak. Ezért az

TÁRCZA.

Egy karácsony a kuruc-világban.

II. Rákóczi Ferencz fejedelem és hadai 1703-ban haza- és szabadságszeretetből ragadtak fegyvert. Nyolc éven át megállották helyüket és küzdöttek Európa egyik legjobban szervezett rendes hadseregével, miközben hét éven át ellenfelükkel szemben tölényt gyakoroltak. Nem nyertek csatákat, sőt elvesztették a koroncóit, vöröskőit, zsibóit, trencsényit. de magyar módra való hadakozásukkal, apróbb csatározásokkal győzedelmeskedtek, sok vesztességet és gondot okozva a labancnak. Bottyán, az öreg kurucgenerális volt ebben a nagy mester. Roppantul értett hozzá, miként kell az ellenséget nyugtalanitani, csipdezni és végre lehetetlenné tenni; hogyan lehet, ha szorul a kapca, az ellenség elül félrebúzódni, döntó ütközetek elül kisiklani. Ily módon lett ő hiressé a maga emberei előtt és félelmetessé az ellenség szemében. Ő volt Rákóczi hadvezérei között az, ki Dunántúl is szembeszállott az ellenséggel s a mit mások ott rontottak, ő helyrepótolta. Ez az eset 1706-ban.

A mondott év ősz táján, mikor Bottyán Dunáninnen volt elfoglalva s túl a Dunán az Andrássy testvérek lobogtatták a fejedelem zászlait, Starhemberg Guidó gróf labancaival a Rábaközbe tört, elfoglalta Kőszeget is, honnan a kurucokat Rábán túlra szoritotta, azután parancsot küldött gr. Heisternek, hogy Horvát- és Stájerország felöl nyomuljon előre és támadja a kurucokat hát- és oldalba. Andrássy István báró ez utóbbinak ugyan elejét vette, kiküldvén Heister ellen Balogh és Bezerédy nevü vitéz dandárnokait, akik Győrvárnál két napi (1706. nov. 6. és 7-én) véres harcban Heistert megverték és elfogták, de a győzelemmel járó előnyöket nem tudták felhasználni. A dunántúli nemesség, a vármegyék, sőt a kuruchadak is röstelték a dolgot és mindjobban sürgették a fejedelemnél Bottyán apa kirendelését abban reménykedve, hogy ez mindent jóvá teend. Rákóczi, minden oldalról sürgetve, végre kiadta a parancsot Bottyán átkelésére a Dunántúlra, de az óvatos generális egyelőre nem mozdult Esztergom és Nyerges-Ujfalu között elfoglalt megfigyelő állásából, csak mikor Starhemberg téli szállásra vonult s hire támadt, hogy a Dráva-Száva közének rácsága betörésre készül, szánta rá magát a fejedelmi parancs teljesitésére s a dunántúli összes hadak verényletének átvételére.

*

A Dunántúl ez időtájt majd nem egészen császári kézen volt.

A nyugati határon Fraknó, Kismarton, Sopron, Kőszeg, Németujvár, akkoriban még jelentős erődök, császári hadakkal voltak megrakva, beljebb a Duna vonala szintén, csak Pápát, Simontornyát és 1—2 jelentéktelenebb helyét az országnak birhatta a magyar. Egy Bottyánra volt szükség, hogy a javarészt császári kézen levő Dunántúl ismét a kurucé legyen. Tizezerre becsülik hadát, melylyel hozzáfogott a visszahódítás munkájához. Lana Györgyöt Eszék alá indítá, s csakhamar parancsot küldött Andrássy Pálra és Bezerédyre, hogy a Zala-, Vas- és Veszprémvár területén levő hadakat összevonva, azonnal induljanak Kőszeg megvételére. E város, melyben akkor 6—700 dragonyos és 400 gyalogos feküdt Ebergényi László báró, császári táboruok vezérnylete alatt, 1706-ban semlegesnek nyilvánittatott, talán azért is, mivel 1705-ben a kurucok részéről történt megostromlásakor több helyütt erősen megrongált erőditvényei védelemre alkalmatlanakká lőnek. Bezerédy 1706. november havában el is hagyta, de a császáriak, a semlegességgel nem törődve, beleszálltak, sőt Ebergényi a polgárság kényszermunkájával ahogy-úgy helyre is állittatta falait és várárkait Azonban éppen e közben, úgy karácsony táján, rájok csapott egy kuruccsapat s kizavarta a császáriakat a hevenyében megerősitett Kőszegből.

*

Rossz karácsonyuk volt ez évben a kőszegieknek. A sok had elszállásolása, eltartása, a kisebb-nagyobb hadisarc kiszolgáltatása majdnem végromlásra juttatta a várost. A levéltárban őrzött jegyzőkönyvek megható képét tárják elénk a város nyomasztó helyzetének. December 23-án Ujvári és a városi jegyző lemennek Szombathelyre Andrássy Pál kurucgenerális elé azzal a kéréssel, hogy ha Kőszegre jönne szállásra, sok hadat ne hozzon, mert nyomorúságos a város helyzete. Ugyan e napon a tanácsülésben még egy küldöttség menesztését határozták el a tábornokhoz, hogy a városban levő lovas vitézséget máshova rendelje, mivel *a szegénység [illegible] leszen*. Továbbá: felajánlták a küldöttségnek, hogy tanácsot kérjenek arra nézve, miként nyilvánittathatnék a város semleges területté s szabadulhatna meg a katonaság hatalmaskodásától és zsarolásától. De mind ez hiába volt. A kőszegiek rossz hirben állottak a kurucok előtt, kiknek haragjuk a karácsonyi ünnepekre csapott le csak igazán a városra. E napon vonult be Andrássy tábornok Kőszegre s másnap, december 25-én Oliser János, Pámer János, Ujvári Sámuel, Lada György, Biringer Albert és Losy János, mivel a császár ügye iránt rokonszenvet tanusitottak, börtönbe kerültek s a dunáninnen részekre voltak küldendők. Csak nagy utánjárásra, kérés-könyörgésre szabadithatták ki őket a biró és tanácsbeliek december 28-án jótállás mellett.

. . . .

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

egyetlenegy érzésért is örök hála adassék a vallásnak, mely meggyujtja a szívekben a szeretet lángját.

*

Már hínti varázsát a karácsonyfa, gyöngéd kezek már ékesítik aranynyal, ezüsttel, mindenféle apró csecse-becsével a sugár-fenyűt; már szerzik az ajándékot kicsinynek, nagynak; már készül a nagy öröm, mely estére fényt és meleget áraszt az egész emberiségre.

Nagybirtokosaink közgazdasági szereplése.

Nagybirtokosaink fölvették a harcot, melynek célja közgazdaságunk válságának kikerülése, gazdasági viszonyaink javitása, megszilárditása és ezáltal egyuttal szociális bajainknak gyógyitása.

A „gazdák biztositó szövetkezete" e hó 11-én tartotta alakuló közgyülését Budapesten. Ez magában véve nemes célu szövetkezet, melynek megalakulását örömmel üdvözölheti minden honpolgár, de különösen minden gazda. Nagyban emeli a szövetkezet nivóját az a körülmény, hogy az alakulás fölülről jön, azok érdeklődnek közgazdaságunk ügye iránt, kik e téren legtöbbet tehetnek; olyanok, kik nemcsak anyagi eszközöknek vannak birtokában, hanem viselői azon moralis és intellektuális hatalomnak, mely a magyar fóuri nagybirtokosok személyi tulajdonságain alapul.

Ahol *Esterházy* Miklós herceg a *Csáky*, *Széchenyi*, *Majláth*, *Zselenszky* grófok állanak a mozgalom élén, ott a siker el nem marad. —

A gazdák biztositó szövetkezete ily nevekkel; de fóképen ily nevek v i s e l ő i v e l dicsekedhetik.

Különösen hangsulyozom és kiemelem, hogy ugy szólván első eset — a mai korban — hogy fóuraink tömegesen és tevékenyen részt vesznek oly intézmény megvalósitásában, amely általános, közvetlen közgazdasági célt tűz maga elé.

Oly tünemény, esemény ez, melynek következményei mérhetetlen befolyással lesznek közgazdaságunk fejlesztésére.

Hazánk gazdaságának súlypontja a földbirtokban fekszik: a földbirtok-viszonyok javitása tehát első és fő szükségesség. — Hogy a gazdák biztositó szövetkezete megalakult és pedig oly erős és hatalmas faktorok fölvonulásával, — garanciát nyujt nekünk arra nézve, hogy a legközelebbi célt elérjük, és azután? — — nem fogunk megállani, hanem haladni fogunk, fejlődni fogunk! —

Hisz velünk egy sorban harcolnak azok, kik a legnagyobb erőt képviselik gazdasági téren, az ingatlan tulajdon óriásai, kik társadalmi helyzetük és egyéni tulajdonságaiknál fogva mindenütt vezető szerepre hivatvák; akik harcolnak velünk egy sorban tiszta önzetlenséggel, azért, hogy a köznek, az egész országnak használjanak, habár ők maguk javára, a harccal mit sem éruek el!

Nagybirtokosaink megkezdték ezzel tevékeny szereplésüket a közgazdaság terén!

Köszönettel tartozunk ezért nekik, mert ezzel a föllépésükkel nemcsak hogy gazdasági viszonyaink egészséges és biztos fejlődésének alapját vetették meg, — hanem azért is, mert egy csapással megnyugtatták gazdáinkat, akik épen a mostani válságos időkben a tönkrejutás széléhez jutottak már. Az általános elégedetlenségnek éle vétetett, s szociális bajainkban ez az esemény gyógyirként hat.

Nem hiszem hogy tulságos képzelődés tőlem az a meggyőződésem, hogy fóuraink, nagybirtokosainknak ezen közgazdasági szereplése, mely a gazdák biztositó szövetkezetében megnyilatkozott, alapvető esemény egy jobb jövő szerzéséhez.

Hiszem ezért, hogy minden jó hazafi elismerést szavaz a „gazdák biztositó szövetkezete" alapitóinak.

Dr. Sissovics Miklós.

HIREK.

— **Az olvasóhoz.** Boldog ünnepeket kiván olvasóinak és munkatársainak a „Kőszeg és Vidéke" szerkesztősége.

— **Hivatalvizsgálat.** *Reiszig* Ede, Vasvármegye főispánja *Koller* Kálman megyei főszámvevő és *Boros* Károly irodaigazgató kiséretében e hó 19-én Kőszegre érkezett s itt két napon át a város összes hivatalaiban vizsgálatot teljesitett. A főispán, mint általánosan beszélik, nem volt nagyon megelégedve az ügykezeléssel s egyben-másban szigorú utasitásokat adott a polgármesternek.

— **Rendkivüli városi közgyülés.** Folyó hó 19-én rendkivüli közgyülésre hivta össze polgármesterünk a városi képviselőket. A tárgysor 11 pontból áll. Tárgyalás előtt *Kincs* István képviselő meginterpellálja a polgármestert: Van-e tudomása arról, hogy a polgári iskola-szék halálozás és lemondás folytán megüresedett helyeinek betöltésére a képviselő-testület által megválasztott *Miske* Kálmán báró és *Waisbecker* János az iskolaszékből kitudattak, illetve gyülésére meghivót nem kaptak, választásuk ellen az iskola igazgatója fellebbezett; ha van, nyilatkozzék, vajjon helyesnek találja-e a dolgot, s ha nem volt törvényes megválasztásuk, miért nyilatkoztatta ki őket törvényesen megválasztott tagoknak, ha pedig törvényes volt, akar-e, tud-e érvényt szerezni a képviselő-testület határozatának?

Polgármester válasza szerint tudomása van; mindenkinek jogában áll a föllebbezés, ezt megnyirbálni nem akarja. Ez nem döntvén el a kérdést, a képviselőtestület egyszerűen „nem veszem tudomásul a választ"-tal feleilhetett volna, ha ki akarná tenni a polgármestert az örökös nem veszem tudomásulnak. De nem ez a célja, nem ezt akarja. Azért többen hozzászólóttak a dologhoz, hogy mi benne törvényes, méltányos, a polgári iskola szempontjából hasznos. De polgármester kijelentette, hogy ő nem helyesel, nem helytelenit, ő nem mond semmit. Ezt a választ nem vették tudomásul. Következő közgyülésre tüzte ki. Ismét egy felesleges anyaga az egyenetlenkedés tüzének.

A közgyülés a megüresedett erdőőri állásra megválasztotta *Király* I—t;

elfogadta a virilisták névjegyzékét összeállitó küldöttség jegyzékét;

a törvényhatósági bizottságnak az 1900. évi költségvetésre vonatkozó jóváhagyó határozatát tudomásul vette;

úgyszintén tisztújitó széki helyettes elnökül *Bezeredi* kiküldését;

polgármester bizottságot kér a Fáy manipulatiója folytán beállott károsodás megállapitására, mert *Matits* képviselő nem vallott.

Matits erélyes, de tisztességes és polgármester iránt való bizalmatlanságát kifejező beszédében okadatolta a vallomás megtagadását.

Oka az, hogy az adatok jegyzőkönyvben felsorolva rendelkezésére állottak a polgármesternek. Nem tudni mit, valószinűleg a bizalmatlanságot, vagy „a gyengei kezeket" vette polgármester okul: de rendre utasitotta Matitsot. Elég ok lehetett volna a felzudulásra, — ha a képviselő-testület nem mérsékli magát s nem igyekszik kerülni minden izetleuséget. Az elnök nem tartozik okadatolni rendre utasitását, — de tartozik tudni, miért szabad valakit rendreutasitani.

A közgyülés elfogadta *Freyler* Lajos, *Martinkovits* Mátyás, *Draskovits* Imre kiküldését azon reményben, hogy ez a bizottság nem agyonütni fogja a dolgot, mint ez már szokás, hanem földeriteni, még akkor is, ha nyilt állásfoglalásával talán némelyek nézetével ellenkezésbe jutna. Meghivaudók az ügy megvilágitására Matits János és Waisbecker János képviselők is.

Megállapitotta a közgyülés a tégla termesztményi árát, a mi nem praeiudical azon előbbi határozatnak, hogy a város egyes esetekben adhatja tégláját kedvezményes áron is;

a Benesch-féle kertre nézve a tanács tesz javaslatot a köv. közgyülésen;

a Chernel-utcai kis kertnek holdanként évi 12 koronáért való bérbeadó szerződését helyben hagyja;

Schiefer rendőrőrmesternek megadja a kért előleget;

a Batthyány Lajos-féle szoborra s a Kaposvárott felállitandó siket-néma intézetre a folytonosan érkező gyüjtőivekre való tekintettel 10—10 koronát szavaz meg.

A gyülés a polgármesternek a szives türelmet megköszönő szavaival végződött, egyes részleteinek kommentára pedig „A hét miseriáinak kellemetességei" cikkben foglaltatik.

— **A casinó-ügy.** Még egyszer visszatérünk a casinó ügyére. Félreértések kikerülésére szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy a B. M. és M. B. szembeállitása nem akart játék lenni a betükkel. B. M. a Günser Anzeiger irója, a kinek – 1899. dec. 9. sz. Anzeiger — a dolgok felületes ismeretéről tanuskodó felfogásával szemben foglalt állást lapunk dec. 17. számában M. B. Azóta megjelent a Polgári Casino taggyüjtő felhivása, mely nem akar robbantanni; ügymondja, hogy nincs mit, csupán tagokat akar toborozni, a társadalom életét akarja fellenditeni. Helyes. Tegye s gyüjtsön minél több tagot, lépjen be mindenki, a ki szükségét érzi és teheti. Csak azt ne kivánja senki, hogy a Kath. Kör. B. M. óhajtása szerint egyesüljön. A Kath. Kört nem szabad összetéveszteni semmiféle casinóval; nem szabad, bár neki is van casino jellege. Tudhatja mindenki, ha a Kath. Körök keletkezésének történetét ismeri. A Kath. Kör Kőszegben még fiatal, de van benne olyan egyesitő erő, mely ha mindenkit nem is visz be, a lélek mélyéből fakad. Sem divatos, sem csinált áramlatoktól nem függ. Azért félteni sem kell; lassan, de biztosan hat és a pillanatnyi fellángolás mulékony tünetei szétfoszlásával nem szünik meg hatni ereje. Igen szépen hangzanék szájából; „Nemcsak kenyérből, hanem igéből is él az ember. — Nemcsak a test (,) hanem a lélek erősbödéséről is kell gondoskodni." Mert valóban él az igéből is, meg az Igével is s kezdetétől fogva erősbiti a lelket is. Félős azonban, hogy a casino buzgolkodása is a szalma-tüz sorsára jut. Kőszeg abban az egybeu bizonyosan magyar, hogy nagy hévvel kezd, ha kezd, kitartása hiányzik. Csak egy példát emlitek. Mekkorra zajjal, tüzzel indult meg s mily szép célokkal kecsegtetett a Netter-féle részvényes teke-társaság? S ma? Hol a nagy hév, hol vannak verbunkosai? A kik megbukni nem engedik, nem beszélnek semmit, de ott vannak. Nem akart-e ez is egyesiteni? Hát mi is csak odatartunk, a hol ők vannak. Uralkodó köztük a szere-

Folytatás a mellékletben.

A beteg király.

— Mese. —

Irta: Móka bácsi.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény legény, annak meghalt apja, anyja, nem volt a világon senkije. A faluban is egyik házból a másikba taszigálták, mindenkinek utjában volt. Egyszer gondolta magában:

— Mit kinlódjam én itten, mit legyek mindenkinek a kapcaruhája? Elmegyek világgá, hátha akad valami szerencsém.

Avval el is indult. Megy, mendegél, megy egész álló hétig, utóljára ugy estefelé odaér egy rengeteg erdőbe. Amint megy, egyszerre csak meglát egy sánta nyulat. Oda kiált neki:

— Jaj de jó, jaj de jó!
Sánta lábbal baktató!
Megállj csak kis tapsi nyulam.
Nekem is erre az utam!

De biz a nyul nem állt meg, hanem ugrálgatott előre és visszakiáltott:

Nem állok én, ott a házam,
Ha kedved van, jer utánam!

Mit volt a legénynek mit tenni, szerette volna tudni, merre ugrálgat a nyul, hát csak ment utána. Megy, megy, egyszerre csak nincs nyul. Nézeget a legény, hogy ugyan hová tünhetett, s a mint nézgelődik, csak megszolamlik ám a nyul:

— Ide gyere itt vagyok,
Bokor mögött lapulok.

Hamar sietett a hang után s a mint siet, egy, szerre csak — zsupsz! — kiesett a lába alól a földaztán esett, esett, esett lefelé, tudj' Isten meddig, utoljára lent volt egy mélységes ároknak a fenekén.

— Jaj, mi lesz most én velem, gondolta a legény, hogyan kerülök én ki innét? Soh'se látom meg többet Istennek szép világát.

Aztán elkezdett sirni, jajgatni, hogy neki most már vége van. Utoljára egészen belefáradt a sok sirásba és a nagy fáradtságtól elaludt, aludt egész reggelig. Mikor reggel fölébredt, ott volt előtte a sánta nyul.

— Ugy-e szeretnél ebből az árokból kiszabadulni?

— Már hogyne szeretnék? Szeretnék bizony. Csakhogy innen soha világéletemben ki nem szabadulok.

Avval megint elkezdett keservesen sirni, jajgatni.

— Soh'se jajgass, azt mondta neki a kis nyulacska, csak gyere utánam, majd kiszabaditlak én.

Megörült a legény, de nem sokáig örült, mert hitt is, nem is a szavának. Azonban a kis nyulacska csak elkezdett egy kicsit az árok falán kapargálni s a mint kapargál, egyszerre egy szép, tágas folyosó lett ottan. Abba besántikált, a legény meg utána surankodott. Aztán mentek, mentek, mentek három nap, meg három éjjel, utoljára kiértek egy rétre.

A rét közepén volt egy nagy, nagy fa, annak az egyik gyökeréből viz szivárkodott ki. Ott azt mond a nyulacska:

— Hallod-e te szegény legény, jótét helyébe jót várj, mosd meg ezzel a vizzel egy kicsikét a sánta lábamat.

A legény kétszer se mondata magának, és jól megmosta a nyulacskának a sánta lábát. Egy szempillantás alatt olyan egészséges lett, mint a többi lába s örömében akkorákat bukfencezett a nyulacska, hogy csupa gyönyörüség volt nézni. Mikor már jól kitáncolta, kifáncolta magát, azt mondta a legénynek:

— Most már mehetsz az utadnak. Hanem mivel lyen jó voltál hozzám, megmondom, micsoda viz szivárkodik ki ebből a fából. Hát ez bizony olyan viz, hogy a ki megmosdik benne, mindig szép, mindig fiatal marad, a kit pedig megfürdetnek benne, ha még olyan nyavalyás volt is, mégis elmulik tőle a baja. No csak próbáld meg, mosd meg egy kicsit a képedet!

A legény mindjárt meg is mosdott és olyan szép lett, hogy a világon párja nem volt.

Mikor ez megvolt, a kis nyul azt mondta néki:

— Most tépj ki a fülem tövéből két szál szört. Még hasznát veheted. Mert nem szivárkodik ám mindig viz a fából, hanem csak akkor, ha ezt a két szál szört keresztbe teszik rajta.

Jól van, kitépve a legény a két szál szört a nyulnak a füle tövéből, aztán szépen megköszönt a szivességét és tovább ment. Megy, mendegél, utoljára odaér egy városba. A város végén talál egy csapat embert, azok ugy megsirtak, megritak, hogy majd megszakadtak a nagy sirástól.

Megy még tovább, megint talál egy még nagyobb csapat embert, azok még jobban sirtak, még jobban rittak és ugy jajgattak, mintha a fogukat huznák.

Nem tudta a legény a dolgot mire vélni, hát megszolit egy embert:

— Mit sirnak ugy, mit rinak ugy kendtek, mintha késsel szurkálgatnák.

— Hogyne sirnánk, hogyne rinánk, mikor a mi jó királyunk most már kilencvenkilenc esztendeje olyan beteg, hogy mindennap hét lepedőbe kell tenni, és nincs doktor a világon, a ki meg tudná gyógyitani.

— Dehogy nincsen! Csak szaladjon föl a királyhoz, mondja meg, hogy itt is van egy, a ki meggyógyitja.

— Dejszen ne tréfáljon kend, azt mondta az ember, mert ha meg nem gyógyitja, mindjárt leütik a fejét. Már kilencvenkilenc doktornak póznan lóg a teje.

No már én meggyógyitom, csak szaladjon föl tüstént.

Szalad föl az ember a kastélyba, mint a kinek török ül a hátán s lélekszakadva rohan be a királyhoz:

— Fölséges király uram, itt egy doktor, aki megbirná gyógyitani!

Megharagudott a király, hogy ez micsoda boloud beszéd, hogy valaki őt meg tudná gyógyitani, lekapatta azt az embert a tiz körméről, jó huszonötöt vágatott rá és kikergette a kastélyból.

Azonban csak szalad ám be egy másik ember:

— Fölséges király uram, egy doktor, a ki meg birná gyógyitani!

Azt is lekapatta a király, azon is elhegedültetett huszonötöt és kikergette a kastélyából.

Azonban csak szalad ám be a harmaoik:

— Fölséges király uram, itt egy doktor, aki meg birná gyógyitani!

Szeget ütött a király fejébe, hátha mégse bolond beszéd, hátha mégis igaz, és azt mondta:

Csemege-áru-tudósitás

JÁNOSA GYULA

fűszer- és csemege-kereskedéséből

KŐSZEGEN.

Sajtok:

Emmentháli
Félementbáli
Groji
Gorgonzola
Pármesán
Strachino di Milano
Trappista
Jmperial téglányokban
Romadour sárvári
Roquefort sur choix
Liptói
Moudséi dobozban.

Pácolt halak:

Angolna val. Comachiói
Kelettengeri hering
Csemege- „
Roll- „
Hollandi „
Fűszer-
Fűszer-Anchovis
Appetit-Sild
Sprotten pácolt és füstölt
Korona-Rák
Tőkehal olajban
Lachs „
Tengeri pisztráng olajban
Orosz szárdinia
Szárdinia olajban
Ajóka sóban
„ hámozott
„ gyűrü olajban.

Különfélék:

Cáviár-Érie, amerikai
„ valódi Astrachan
Périgord-szarvasgomba
Mustar-Tivoli
„ „ hölgyekn. édes
„ Diapháne
„ Kremsi
Kapornya Lippari
Legfinomabb csemegeolaj
Vanília Bourbon
Aspik vörös és sárga.

Ujonnan megérkezett cikkek

mindig frissen és minden a legjutányosabb áron kapható.

Dupla-Malátasör

Szent István védjegygyel.

A kőbányai POLGÁRI serfőző részvény-társaság gyártmanya a legkellemesebb üdítő ital. Ajánlják: dr. Angyán, dr. Elischer, dr. Herszel, dr. Kétli, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebmann egyetemi tanár úrak mint hatásos szert vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen, továbbá lábbadozóknak és szoptató nőknek.

Cukrozott gyümölcsök:

Kölönféle keverék
Ananas
Chinois zöld és sárga
Cseresznye
Vegyes dobozokban.

Stollwerk és Heller

Chocolade és Fondant Bonbonok kimérve és csinosan kiállitott dobozokban. Mindenféle ajándékra alkalmasak.

Legfinomabb thea-, bor- és pezsgősütemények. — Stollwerk, lefinomabb chocolade és cacaó. — Bensdorp-Cacaó, kimérve és dobozokban.

Francia és magyar cognac,
Francia és magyar pezsgők.

Magyar borok.

Külföldi borok u. m.: Vino d'Asti Spumante Francesco Cinzano-féle Wermuth di Torino Fratelli cora-féle.

Különféle cukorkák, legfinomabb thea- és bor-sütemények,
Angol Cacesek, ugyszintén szépen kiállitott dobozok finom parfum- és szappanokkal töltve, csodálatos olcsó áron adatnak el.

Husnemüek:

Szalámi, magyar
„ veronai
Mordatella di Bologna
Braunschweigi cervelat
Nyelv-kalbász
Párisi „
Sonka-sajt
Sonka-kalbász
Wesphláleni sonkaroulárd
Prágai sonka
Kassai sonka
Liebig huskivonat.

Ujdonság:

Öz-háché vagy nyul-pains
Ludmáj-Pastétom
Fácán- „
Fogoly- „
Schnepf- „

Szárogatott gyümölcsök:

Malaga-szőlő
Datolya-Király
„ Kálifát
Princessemandola
Molfetta-Mandola
Bári-Mandola
Dió, francia
Dió, magyar
Mogyoró, nápolyi
Szultán-Füge
Koszorú-Füge
Mazsola-Szultán
Silva, boszniai
Prünella.

Befőzött gyümölcsök:

Ananas
Dió
Megy
Melánge
Melánge mustárban.
Körte
Cseresznye
Afonya

Valódi chinai theák.

Füstölt halak mindig frissen kaphatók.

A híres Siemen-féle valódi maláta-cukorkák megérkeztek!

Köhögés és reketség ellen a legjobb szer.

Karácsony és újévre igen alkalmas tárgyak!

Hirdetmény.

A „nagy-csömötei gyöngyös-melléki önsegélyző szövetkezet“ jövő 1900. évi január hó 1-en az üzletkörében fenálló

IV. befizetési osztályát

nyitja meg, melyben való részvételre a t. c. közönséget tisztelettel meghívja.

Beiratások december és január hónapokban bármikor eszközölhetők, részint **Nagy-Csömöten** az üzleti helyiségben, részint **Köszegen, Fuchs Ferencz** fűszerkereskedő úrnál, a hol bővebb felvilágosítások készséggel adatnak.

A befizetések — egy heti részlet 10 kr. — a rendes üzleti órák alatt öt egymásutáni évben teljesítendők, a mely körülmény a szövetkezet azon kiváló előnye, hogy mind a tőkegyűjtésre, mind pedig a kölcsön vett összeg lassanként való letörlesztésére fölötte alkalmas.

Nagy-csömötén, 1899. évi decz. hóban.

Az igazgatóság.

Minden kohogo betegnek
a **Kaiser-féle**

MELL-CZUKORKA

a legmelegebben ajánlható.

2480 közjegyzőileg hitelesitett bizonyitvány erősitik meg a biztos hatást kohogés, rekedtség és nyakasodásnál.

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos eredményt
nyujtanak az általánosan jónak talált
Kaiser-féle

pfeffermüncz-czukorkák

étvagytalansagnál és gyomorbajoknál.

Egy csomag ára 20 kr.

Kapható Kőszegen:
Janosa Gyulanál.

HAL-ELADÁS.

A tata-tóvárosi hitb. uradalom igazgatósága

elád nagyobb mennyiségű, drbkint 2 és 5 klg. közötti sulyú

PONTYOT.

Csak 50 klg. felüli mennyiség rendelhető.

A közelebbi feltételeket megirja a

tata-tóvárosi uradalom igazgatósága

TATAN, (Komárommegye.)

„AZ ANKER“

élet- és járadék biztositó-társaság.

Magyarországi vezérképviseloség: BUDAPEST, VI. ker. Deák-tér 6. szám.
(Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898. végén . . 65 millió forint.
Biztositási állomány 1898. végén 243 millió forint.
Eddigi kifizetések . . . . . 103 millió forint.

A nyereményrészesüléssel biztositottak A. osztalékterv szerint, mint 20 év óta, 1899-ben is az évi biztositási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve. B. osztalékterv szerint (évenkint emelkedő osztalék) 1897, 1898 és 1899. években az összes, az egész biztositási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizettetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasitási és vegyes biztositások.

Olcsó díjak, nagyon kedvező feltételek, a képzelhető legnagyobb biztonság.

Prospectussal és felvilágositással szolgál a fenti magyarországi vezérképviseloség, (hova ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság képviselője. Köszegen: Neumann L. H.

Előfizetési felhivás a

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy külön bekötheto regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“-ban.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ czimű divatlappal és külön bekötheto „Regénymelléklet“-tel együtt:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállitási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legujabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala
Budapest, V., Vadász-utca 14 (Saj. ház.)

Utolsó **hét.**

6

huzásra érvényes jótékonycélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizettetik.

Első huzás
visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesit:
a jótékonycélu sorsjáték
kezelősége
IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Sorsjegyek e lap kiadóhivatalában is kaphatók.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezreinél.

HIRDETMÉNY.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelsőbb elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme következő közhasznu és jótékonycélokra fog fordittatni. 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyeinek árvái segélyezésére szánt alap 2. A sárvári közkórház. 3. A katholikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkonyha. 5. A Paulai Szt-Vincéről nevezett irgalmas nővérek vezetésére bizott ó-budai ifjan- és nevelőintézet. 6. A leher keresztényországos Ilonaház egyesület. 7. A Zenggvárosi közkórház 8. A kassai Menza Akadémika. 9. A Budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyar vörös kereszt egylet kolozsvári fiókja a jövedelem $^1/_{10}$—$^1/_{10}$ részében. E sorsjáték összes, 7691-ben megállapitott nyeremények az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára rugnak és pedig:

1	főnyeremény	150.000	korona
1	„	50.000	„
1	„	20.000	„
1	„	10.000	„
2	nyeremény	á 5.000	„
5	„	„ 2.000	„
10	„	„ 1.000	„
20	„	„ 500	„
50	„	„ 100	„
100	„	„ 50	„
1000	„	„ 20	„
6500	„	„ 10	„

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.
A huzás visszavonhatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. loltójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepelrakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamenyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállitott egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1899. augusztus hó 1-án.

M. kir. adó- és illetékügyigazgatóság.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.

tet, legyen köztünk is uralkodó a szeretet! Ne a helyiség kibővitésével bajlódjék a casinó! Eddig sem az volt a baj, hogy kicsi volt a helye, hanem hogy üres volt. A hely szűk volta senkit el nem riasztott, de volt más valami, a mi elriasztott. Ezt a valamit tessék kiküszöbölni, helyébe oly vonzó eszmét tenni, a mi nagyobb szeretettel vonzza össze, tartja együtt az embereket, mint a milyen az alacsonyabb társadalmi helyzetű, kisebb állásu egyéneket szétriasztó magasból nézés. S ha ez meglesz, ha majd a casino is meg a többi egyesület is saját, de közös házában olcsón és kényelmesen lakik, mert egymást ebben támogathatja, egyik sem fog panaszkodni, mindegyik fog virágozni s kitüzött célját megvalósithatja. Addig minden törekvés legföllebb dicséretes buzgóság marad, de tartós eredményt el nem ér. Annál szivesebben veszük tudomásul azon mozgalmat, mely akár részvényeken, de saját házat akar emelni az egyesületeknek. Jó akarattal, kitartással lehet. Fiatal erők állanak élén, és mi éppen ezért várunk tőle eredményt, mert míg az öregek nagy tapasztalata e dig nem mutatkozott alkotásokban, eddig az ifjak duzaddó ereje, elszánt jókedve, a szükségesek helyes felismerése nem maradhat hatás nélkül — ha csak bármi fele önérdek nem áll az útjába.

— **A vásár.** Hatalmas hóbuckák és sáncok között tartották meg az idei ádventi vásárt. A városnál nyilván úgy számitottak, hogy úgysem jön senki a kőszegi vásárra, tehát nem is gondoskodtak az árusitók elhelyezésére. Persze: rosszul számitottak, hisz mindig úgy tesznek, mert jöttek az emberek elég nagy számmal a vásárra s vágtak is maguknak helyet a hóban. Javában dolgoztak, mikor már ott termett a helypénzszedő az ő cédulaportékájával, mert a fizetés jár, ellenszolgálat azonban nem.

Egyébként elég silány volt ez a vásár általános szempontból is. A közlekedési akadályok akárhány embert viszatartottak a sokadalomtól s aki eljött is, iparkodott idejekorán visszafelé.

— **Sikos gyalogjáró.** Hó és jég még most is, 8—10 nappal a nagy havazás után, odatapad a gyalogjárókra s nincs hatóság, nincs házigazda egy-kettő kivételével — aki tisztasági és biztonsági szempontokból a jégkéreget eltisztittatná vagy legalább tövenynyel behintetné. Úgy vagyunk most utcáinkkal, mint még soha. A nemtörödömség oly szembetünő mindenüt, hogy a jobbérzésü ember is félrevonul s nem veszteget szót, mert hiába való itt minden figyelmeztetés, minden nógatás. Azt tartják ezek, hogy hiába minden mi csak esünk vissza s lesülyedünk tisztára a falu nivójára.

— **Madaretetés.** Az éhező madaraknak sok jótevője akad városunkban. Főpártfogójuk, Beke Lajos ur egész mozgalmat indit a madarak ellátása dolgában mint mindig — maga jár elül a legjobb példával. Madáretető állomások vannak tudtunkkal a katonai alreáliskola kertjében, az árvaház kertjében, a Lennerkávéház udvarán és sok más helyen. Ez azonban mind kevés arra, hogy az éhező állatkákat életben tartsuk. Minden háznak kell a maga morzsáit kitálalni, hogy a télénken leskelődő inségeseket elláthassuk.

Haladó pénzintézet. A kőszegi általános takarékpénztár ügyeit dr. *Stur* Lajos új ügyész ügyesen kezeli és sikeresen emeli. Ujabban az intézet igazgatóságával és hivatalnoktársaival egyetemben a jobb rend biztositása és hasznos újitások behozatalában fáradozik Igy elhatározták az intézet vezetői, hogy a jövő év január 1-én korona-betéti osztályt nyitnak, mely a takarékossági hajlam növesztésére és egyéb előnyök biztositására nem csekély befolyással lesz. A közönséget az új intézménynyel külön kibocsátott felhivásokban ismertették meg.

— **Estély a tiszti kaszinóban.** A katonai alreáliskola tisztikaszinója által f. hó 16-án rendezett hangverseny és szini-estély kiválóan sikerült. A szép számmal megjelent közönség egészen megtöltötte az intézet tagas tornacsarnokát s alig győzött eleget tapsolni minden pompásan előadott programm-szám után. Az est sikerében osztozkodtak: Schuppler Jetti, Gyömörey Anna és Mici és Hanély Flóra, továbbá Mazuthné és Janschgené úrhölgyek, Ruzek és Häusler százados, Janschge, Schrack és Schlesinger főhadnagyok. Különös tetszésben részesült az elevenen és temparamentumosan előadott „Huszárcsiny“ cimü vigjáték s Janschgené úrnő gyönyörü hegedűjátéka. Az estélyt tánc követte, a mely a legkedélyesebb hangulatban reggelig tartott.

— **Halálozás.** *Kranz* Sándor felső-pulyai ügyvéd f. évi december hó 18-án elhunyt Felső-Pulyán. A megboldogult egy időben Kőszeg város polgármestere volt.

— **Állatvédelem.** Csunya dolog, mikor az embereket elhagyja a jobb érzésük s megvetést de sőt büntetést érdemel az olyan, kiben egyáltalán emberi érzés nem is lakozik. Hányszor látunk sétáink közben fuvarosokat, kik állatjaikat a merhetetlenül megrakott teher tovaszállitására ösztökélve, azokat majdnem agyon dögönyözik. — A mult hetek egyikén hizott sertést hajtottak végig a főpiacon Emberek és kutyák kisérték. Az állat tüleit a szelindekek csipkésre marták, csorgott róla a vér. Épületes látvány volt a hajsza A mult hétfői országos vásáron egy tömördi gazdaember szintén hizott sertést hozott eladásra. Az erősen megkötözött állatot ugy zuhantották a fagyos földre, mint egy darab fát. Az eredménye meg is volt a markos eljárásnak, és a sertés mielőtt eladták volna, megdöglött. Hiszen volannak az állatvédelemre is valamelyes intezkedések, csak nincs nálunk a ki ennek érvényt szerezhetne.

— **Fa-tolvajok.** Lelkiismeretlen emberek a mult szerdán megboldogult Major prépost gyümölcsösében kivágtak két hatalmas gesztenye fát s azt szanou elszállitották. Véletlenül egy arra haladó rábukkant a tettesekre s feljelentette őket a hatóságnál.

— **Nincs ujévi ajándék.** A vásárló közönség, de különösen a cselédek fogják kedvetlenül fogadni a hirt, hogy a kereskedők közösen megállapodtak abban, hogy az ujévkor szokásos ajándék osztogatást az idén beszüntetik. A parfümos üvgcsék, a csodálatos illatu szappanok és egyébb cifra dobozos holmik a kereskedők pacain maradnak s csak kellő számu fillérek ellenében szolgáltatjuk azt át a masamódoknak. Lapunk más helyén hirdetés olvastató erről.

— **Tanonc közvetités.** A kőszegi ipartestület közhirré teszi, hogy iparos-tanonc közvetitőt tog létesiteni az ipartestületi irodában. Tanoncok bejelenthetők mindennap délután 1—2 óra között.

— **Elveszett egy pokróc.** Egy vidéki molnár a minap a kőszegi hetivásárról kocsin tért vissza malmába, de mert amugy is befagyott a malomkerék alja, nem volt éppen sietős az útja. Betérttehát a seregélyházi csárdába egy kis gondüzőre. Ez nem volt baj, hanem hogy eltünt a lovára terítet pokróc, az már baj volt, mert hát a kár mellett otthon az asszony is számonkérheti térjem-uramtól a hiányzó jószágot. *Elloptók*, ez volt a mentőgondolat s a csárdában is őrlő molnár jelentést tett a csendőrségnél a pokróclopásról. A csendőrök hivatásukhoz hiven nyomozásra fogták az ügyet, minek volt is eredménye, mert a pokróc megkerült. Egy kis leány találta meg az úton, hol az egyedül haza ballagó ló rázta le magáról. A pokróc hiszen megkerült, de most meg az volt a nagyobb baj, hogy az asszony firtatta a férjem uram sáfárkodását.

Gazdasági szemle. *Lóskay* Gábor honvédezredes, a 18. honvéd-gyalogezred parancsnoka vasárnap Kőszegre érkezett s itt a honvédzászlóaljnál gazdasági szemlét tartott

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési- és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Dec. 10-én Preisz János róm. kath., kőmives és neje Maitz Mária leánya, M á r i a, róm. kath.

Halálozás.

Dec. 15-én Ecker Katalin, 1 hónapos, róm. kath. Ecker Erzsébet leánya, gyengeség.

Dec. 17-én Bauer Józsetné, szül. Ecker Zsuzsanna, róm. kath., háztártásban, 75 éves, tüdőlob.

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város tanácsa mint 1-ső toku iparhatóság részéről közhirré tétetik, miszerint Kőszeg szab. kir. város tanácsa s a helybeli szolgabirói hivatal mint 1-ső toku iparhatóság mellé 20—20 iparhatósági megbizottnak választás ára f. 1899. évi december hó 27-ik napjának délelőtt 9—12 órája a helybeli ipartestület helyiségébe kitüzetik. A szavazati lapok külön a városi tanács s külön a szolgabirói hivatal mellé választandó iparhatósági tagokra nézve adandók be. Miről választásra jogosultak ezen hirdetmény utján értesittetnek.

Kőszeg 1899. évi december hó 14 én.

Augusz János,
iparh. biztos.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: néhai Bösz Györgyné után a 3115., 3125., 3345., 3546. és 3770., 3771., 3061. és (3874—3875) hsz. 62 számu ház tele Bösz Antal; a 3843. 3051 hsz. fele Bösz József; a 3038 a 3050 hsz. fele Bösz Zsuzsanna; és a 61 sz. ház tele Bösz Rezső, József, Antal és Zsuzsanna javára. Néhai Kobelrausch Róza után a 7 és 1399 hsz. 7 sz. ház tele Kobelrausch Karolin javára. Néhai Kopfer János után a 829., 848., 849., 1787., 6756 b., 6453., 6463. hsz. 498. és 551. sz. házak fele Kopfer János és Katalin javára. Gamauf Samuel és neje után az 1925. hsz. 45 frt vétalárban Németh Sándor és neje javára. Néhai Nagy Pálné után az 569., 570., 6648. hsz. 348. sz. ház $^1/_4$ része Schermann Károlyné, Liudbauer Gusztávné, Nagy Vilmos, Lajos, Gyula, Károly, Farkas József, Pál és Farkas Vilmos kis koruak javára. Néhai Wöltel Borbálya után a 702. és 703. hsz. 426. sz. ház Wöltel Erzse, Mária, Sarolta javára.

— **8. szám 33334. szám ellen bizonyit,** mondja a közmondás. S ők tényleg ékesen szólóan fenntartják a beszédet. Igy hangzik a különös számarány nyilatkozata e közlemény élén a következőképen: A budapesti polikliniki egyesület kórháza javára rendezett Nagy Jótékonysági Sorsjáték hat huzása folyamán tetemes mennyiségü értékes melléknyereményeken kivül egy 100.000 koronás főnyeremény, továbbá öt egyenként 20.000 korona értékü főnyeremény jut kisorsolásra. De miután a kiváló előnyös játékterv értelmében minden egyes sorsjegy az összes huzásokban (utánfizetés nélkül) játszik, ügy a legnagyobb lehetséges nyeremény 200.000 koronát kitevő csinos vagyont mutat fel. Egy sorsjegy ára csak egy korona, igy tehát azé is, melylyel az összes főnyereményeket meglehet ütni. — E szerint egy egy huzásra az óriási összeg, jól megolvasott nyolc krajcár kockáztatik s megvásárolja az ember egyuttal a reményt, 33334 koronát nyerni Egy valóságos és szép számpéldány. Sorsjegyek ezalatt a szerencse sorsjegy is, mely e tekintélyes számadás alapját képez minden sorsjegy elárusitó üzletben kaphatók. A ki szerencsegyermek, az vásárol belőlük. Mi azt hiszszük meglehet kisérleni.

— **A földmüves egészsége.** Kétségtelen, hogy a földmüves-munkának igen sok a varázsa, vonzók, különösen, ha egészséges és termékeny az ország. A természetnek minden tüneménye érdekli az embert, sőt napi munkájával részt vesz e tünemények alakulásában is. Vasegészség szükséges, hogy az ember ellenállhasson a fáradalomnak, melyet a mezei munka okoz. Zufferey Jusztina kisasszony, fiatal, huszonhárom éves bérlőnő, ki Tourtemagnelban (Valais-Kantou) lakik, kénytelen volt abbahagyni fáradságos munkáját. A tulságosan sok munka következménye, avagy a vér természetes gyöngesége volt-e ennek oka, nem tudui. Bizonyos azonban, hogy már három év óta napról-napra gyöngült. Különösen az utolsó évben állapota oly veszedelmes lett, hogy kénytelen volt minden munkásságot megszakitani.

— Sápadt és bágyadt voltam, irja, erőm teljesen elhagyott, étvágyam nem volt és álmomat szörnyü lidércnyomás zavarta. A legcsekélyebb megerőltetésnél elfulladtam, oldalszurásom, csipőfájdalmam volt és mindent feketének láttam. Ebből az állapotból egy csudálatos gyógyszer, a Pink-pilula, szabaditott meg.

Hatása rögtönös volt, mindjárt könnyebben és erősebbnek éreztem magam, étvágyam megjött, csöndes álom, jóttevő nyugalmat adott. Éreztem, hogy vérem helyreáll és egészségesen kering ereimben. Miután erőm visszatért, ujra kezdhettem munkám a birtokon.

A baj, mely Zufferey kisasszony egészségét aláásta. igen ismert fiatal leányoknál s vérszegénységnek nevezik. Levelében jól magyarázza az e betegséget karakterizáló jeleket. De a vér helyreállitása, a mi a Pink-pilulának köszönhető, eltüntette mindazokat a bajokat, a melyektől szenvedett. Hasonló eredmény mutatkozik mind a férfiaknál, mind a nőknél minden betegségnél, a mely a vér gyengeségéből ered. A sápadtságnál, a főtájásnál a szaggatásnál és minden tulerőltetésnél. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12.

— Adta teremtette, hát hol a doktor? Mért nem küldtek már be?

Jön be a legény, megnézi a királyt, hát az egész teste egy seb volt és ugy nyöszörgött, ugy jajgatott, hogy még az ellensége is megsajnálta volna.

— No — azt mondja a király, ha meggyógyitsz, neked adom a felekirályságomat, de ha nem, póznán lóg a te fejed is.

— De már én csak inkább meggyógyitom felséges király uramat, azt mondta a legény; hanem fogasson be egy kocsiba, tetessen rá egy tiz akós hordót, aztán adjon mellém két embert, hogy egy kis fürdővizet hozzanak.

Jól van, megtették a kivánságát, aztán mentek a fürdővizért. Mennek, mennek, utoljára kiérnek a rétre, a rét közepén a nagy fához. Ott megállitja a kocsit, hogy majd itt lesz a viz.

A két ember nézgelődik, nézgelődig, hogy hol itt a kut, de bizony egy csöpp viz az nem sok, annyit se láttak semerre se, mert most a fából nem is szivárkodott.

Hanem hát mire való volt a két nyulszór? A legény kivette a kebléből s alighogy rátette a fa gyökerére, vastag sugárban szökött ki a viz, egyenesen bele a tiz akós hordóba s egy pár szempillantás alatt telides tele lett.

Aztán mentek haza. Otthon mindjárt jó fürdőt készittetett és nyakig beleültette a királyt. Még jól bele se ért a vizbe, már könnyebben érezte magát s mikor egy pár percig benne volt, egészen megfiatalodott és az a töméntelen sok seb ugy elpusztult a testéről, mintha csak elfujták volna. Olyan egészséges lett, mint a makk.

No'iszen volt aztán öröm! A legényt aranyba, barsonyba öltöztették, a király neki adta az egyetlen leányát meg a felekirályságát s akkora lakodalmat csaptak, hogy hetedhét országra elment a hire. Én is ott voltam, nekem is nyomtak egy békacombot a markomba.

A mult hét miseriáinak kellemetességei.

Censeo Karthaginem esse delendam. Az öreg Cato bácsi ezt szokta mondogatni, s Karthago elbukott. Én nem vagyok Cato, nem is a világ uralomért versengő Karthagót akarom megbuktatni, hanem Kőszeg azon részének egyengetem a jobb utat, mely majdnem kizárólag követválasztási szolgálatokért versenyez s azért a mi ezzel összefügg, a mit erre felhasználhatónak tart. Karthago, vagy mit is mondok, Kőszeg maradjon meg, haladjon és virágozzék!

Rendkivül érdekes város; megvan minden hivatalos tényezője, mely alkalmas arra, hogy a város már tényezőktől elért magyarosodását kivéve ott legyen, a hol régen volt. S ha nem éppen ott van, ne vegye senki rossz néven a kulturális intézményeknek és társadalomnak!

Igen jó a talaja, vize, levegője, annyira, hogy csikorgó hidegben is kitünően tenyészik a hivatalos gyom.

Rendkivül kedélyes város, kedélyesen vezetik ügyeit, annyira, hogy nem tudja az ember, vajjon magára boszankodjék-e azért, mert nem tud rajta jólesően kacagni, vagy azokra, kik nem működnek közre állapota változására. Inditványozom, létesitsünk részvénytársaságot, mely Kőszeget, mint a hivatalos buzgalom által elért haladásnak unikumát a világ minden népének belépődijért mutogassa s a jövedelmen szerezzünk vezető talentumot, ki a várost az elmaradás fokain átrepitvén, a mai szinvonalra emelje. Hiszen már szálló ige, és nem is a város közönsége találta ki, hogy a fizetés, munka és talentum egyenes arányban állanak egymással.

Addig azonban elégedjünk meg, hogy van vezető, fej, ki bőséges gondolatokat szolgáltat, ki a város haladását rohamlépteken és mégis szolidan vezeti s van, ki mintaszerü rendet létesitett, oly rendet, a milyent eddig az utolsó község, akarom mondani a legkiválóbb városok rendőrsége sem sejditett. Megelégszünk velük, hiszen a képviselő-testület nem akarja a jót, különösen az ujonnan választottak nem, nincs benne semmi lelkesedés; nem is akadt tagja, ki még a magistratust illető munkára is vállalkoznék, olyan tagja meg éppen nem volt, a ki okosan kidolgozott terveket terjesztett volna elő. Mit akarunk hát? A város feje megvalósitotta nagy eszméit és terveit: azért vagyunk oly irigylendően előre!

Könnyü beszélni és irni — már t. i. annak, a ki tud. S mennyivel könnyebb, szebb is volna, ha egyszer már eredményeket jelezhetnénk! Ha a város malma habart, sürü pocsétában, kenetlen kerekekkel rossz román búzát őröl alig használható lisztté, s ezen valaki segiteni akar, akkor hangzik a bölcs kijelentés: megakasztják a közigazgatás kerekét! Ez már tapsokat érdemel, ez a baj! Tudjuk, hogy a lovat futtában patkolják s a kovács-munka a kovácslegények által kiállitott munka-igazolványok aláirása.

Szomjuhozzuk az igazságot és régen vártunk felülről egy kis nedvességet. Esett néhány hektoliter vizet adó hó. Találják ki kedves olvasóim! mire jó ez Kőszegen. Igen érdekes! A rendnek mindenre érkező őre arra használta, hogy rendőrei néhány eleső felsegélyezésével tanujelét adják az intézmény humanus voltának. Nem is csalatkozott senki, ki elment a posztra s kérte: tessék engem felemelni, mert el vagyok esve.

Ez aztán az eldorado! Az utca teszi lehetetlenné, hogy az ember cipője koptatásával felesleges kiadásokba bocsájtkozzék s a roszszul számitó Grátzl jégpályára szoruljon. Vagy talán a jégpatkó-ipart akarja a Kapitány úr telvirágoztatni?

Maradjunk otthon, ne okvetlenkedjünk az utcán! Hiszen az utca arra való, hogy a szélnek legyen helye, a hol szabadon fújjon. Micsoda reactionarius törekvés azt kivánni, hogy a szél a hótisztitók, jégkaparók miatt ne fújhasson kedve szerint? A liberalizmus nevében tiltakozunk ellene, az ellen is, hogy járhatóvá tisztitsák a járót, a kiknek kötelessége! Ugyan már kérem, annyi szabadságunk, a háziuraknak annyi mulatságuk se legyen, hogy a hó fehérségében, a hólejtőkön, a házak előtt levő korcsolya-tereken elcsuszó sétálók aequilibráló törekvésében gyönyörködjünk?

Ne kivánjuk a rendőrkapitánytól, hogy mások szabadságát igy korlátozza, olcsó mulatságának útját állja! Ugyis elég dolga van mással! Halljuk, azon töri a tejét, miképpen találhatna a levegőben fix-pontot, melyről a város rendőrségének teendőit kiókumlálhatja. Leleményes egy ember! Szavahihető úrtól hallottam, hogy sokkal többet valósitott meg, mint a mennyit igért, mikor még csak inpetto kapitány volt. Bravo! Hallottuk, hogy a rendőrséggel sokszor rátette kezét a vérbemenő, nyilvános helyen játszott hazard-játékok cassáira, melyek holmi Fay-eseteket szültek, melyek veszteségét sokan könnyen kiheverik — ez senki dolga csupán maguké —; almatlan eltöródését is könnyen kiheverik, a kik ráérnek vagy dolgukat tetszés szerint oszthatjuk meg, s ha ma kevesebbet tesznek, holnap pótolják; de az órára kiszabott munka az megsinyli, a lelki éberség megfeszült figyelem hiánya maradandó nyomokat hagy, a közügy vallja kárát. Gyöngék vagyunk, de azt is el kell ismernünk, hogy ez már nem senki dolga, nem is csupán az ilyen virrasztóké. „A társadalomban elő ember nem magáé", a nyilvános pályán működő meg a közé!

De hát kérem, bizonyos az, hogy a rendőrség rendet csinálni van hivatva?

Mindezek egyébként mult idők kellemetességei.

Bizonyos azonban, hogy ilyen leleményes tiszviselőről nem szabad feltenni, hogy a legközelebbi országos vásár dolgait ő eszelte volna ki. Ebben már legalább is segitségének kellett lenni. Hogyan hitethetné el egy ember a publikummal, hogy országos vásárkor nem lesz vásár a hó miatt, melyet a városnak kellett volna eltisztittatni. Hogyan is eszelhette volna ki egy maga, hogy a 18-iki vásár 23-án lesz, mikor a hó majd elvonult Natálba? ő, ki tudtunkkal nem jogász ember, bizonyosan tudta volna, hogy azért nem szabad a Miniszterhez fordulni; mert a pótló vásárt csak vagy 30-ik napra szokta a törvény szerint megengedni, akkor is csak úgy, ha az érdekelt vásártartók úgy 50 km. távolságban irásban kijelentik, hogy nincs ellene kifogásuk. A törvények egyébként csak arra valók, hogy meghozataluk előtt alkotóik jól kibeszélhessék magukat! Minek őket tudni? Különben talán tévedünk. Bizonyosan azt hitték a vásár intézői, hogy 17-ikén van szombat, 16-ikán vasárnap. Ezért tiszttittatták 17-ikén, miután a „nem lehet" világos lett, oly nyakra-főre a havat. 17-ikén minden keresztény vasárnapján, törvényes munkaszünet napján. Természetes ekkor már az elemi csapások felmentő természete működött. De előbb, de előbb! Egyik hiba szüli a másikat s egyikkel se lehet jóvá tenni a másikat.

Ne akadjon ezen fenn senki! Ha nem sikerült a vásár, az bagatel! Minek is hitte el a publikum, hogy nem lesz?

Arra meg nincs pénze a városnak, hogy kivételes, sürgős esetekben nagyobb erőt, napszámot használjon fel. A kik a város érdekében annyit beszélnek, kiméljék cassáját! Hogyan volna? mikor arra sincs, hogy a Gyöngyösön egy nyomorúságos hidat épitsen a szekerek számára; a gyalogjárok számára való szük közök bejáratához forgó korlátot állitson; a hidakhoz figyelmeztető táblát tegyen, hogy az átvezetett és hátaslovak el ne tiporjanak, agyon ne rugjanak; a gyalogutakat kisajátitva kiszélesitse a lovasok számára, hogy a gyalogjárók is elférjenek. Ugyis elég pénzét viszi el a városnak azon egynéhány hótisztitó napszámosa, vagy mije, mikor felügyelet nélkül való munkáját oly mulatságosan végzi. Gyönyörűség nézni, miképpen hányják a fellapátolt havat maguk elé azon utra, melyet tisztává akarnak tenni. Lélekemelő dolog, hogy még van oly virtus, mely az önmaga készitette akadályokat oly szépen tudja legyőzni! De hát nem szabad az embert mindjárt agyonütni! Végre nem mindenkinek drága az élete, miért félti? Az meg igazi kicsinyeskedés, ha valaki arról panaszkodik, hogy a várkörön ünnep- és vasárnap sem lehet a csoportokba verődő suhancok miatt járni, vagy hogy az átjárókat éppen akkor seprik, mikor a publikum sétál. Ne tessék sétálni, a ki pedig fél a portól és piszoktól, kerüljön más felé. Ennek a cikknek meg nincs annyiban igaza, hogy ezek nem mind mult heti miseriák.

A következő azonban a mult hétről való egészen.

A rendkivüli közgyülésen a polgármester nem tudott nyilatkozni a felől, hogy tud-e, akar-e segiteni azon, hogy a képviselő-testület által a polgári iskolaszék hiányzó tagjainak pótlására megválasztott két képviselő az iskola-szék gyülésére, mely tudtunkkal elnököt is akart választani,*) meg nem hivódott, abból kizáratott. Valakinek tetszett megválasztásukat megfellebbezni.

S miért? Nem tudom. Csak úgy harangozni hallottam. Annyi bizonyos, hogy egyiket elnöknek választották volna. Helyes-e az a föllebbezés? Hogyne? Már régen nem volt.

Az iskolaszék mandatuma 3 évig tart. A kik tagjai közül időközben lemondanak, vagy meghalnak, azoké megszünik. Az iskolaszék tagjainak számát, legalább vagylagosan a törvény szabja meg. Ez a hiányzó szám pótlására, a mandatum birtokosául, az iskolaszék működésének lehetővé tételére választ a törvény értelmében a képviselő-testület új tagokat. A tö vény nem mondja ki egyenesen, hogy az időközben megválasztottakat meg kell hivni, de nem is tiltja meg. A képviselő-testület minden hiányos bizottságát kiegészíti, a polgári iskolaszéket is s a megválasztottak jogának nem praejudicálhat az, hogy az iskolaszék azon tagjainak, kik a cyklus eleje óta megmaradtak, mandatuma 3 éves. A pótlólag megválasztottaké addig tart, a mennyi a 3 évből hiányzik. Valamint egyéb bizottságokba időközben beválasztottaké addig, mig le nem jár mandatumuk, véget nem ér a ciklus, melynek kezdetét a rendes időben, megalakitáskor választottak választása jelől. A képviselő-testület bizottságainak, tehát az iskolaszéknek is permanensnek kell lenni s számának a törvényszabta számnak megfelelőnek. A többi bizottságot hat évre egy választással, az iskolaszéket hat év alatt kétszer választják. Hogy egyes tagokat a képviselő-testü let nem az uj cyklus elején s nem az uj iskolaszék megalakitására választ, az világos, hiszen ekkor az egészet kell újra választani, nem pedig pótló tagokat, még ha mind az előbbi tagok választatnak is meg.

A törvény és jog tehát egyátalán nem áll utjában, hogy a pótlólag választott tagok jogukat gyakorolják, sőt ellenkezőleg. De hát ilyen jogát a képviselőtestületnek a polgármester nem tudja megvédeni s kitüzi uj veszekedés anyagául.

Vagy döntés kellett arra nézve, miképpen kell ilyen esetekben eljárni? Lássuk csak! Az iskolaszék cyklusai: 1883—86; 86—89; 89—92; 92—95; 95—98; 98—1901. A 86—89 cyklusra az előbbinek tagjain kivül tag lett Beyer János. Igen ám, de 1888-ban, tehát cykluson kivül, dr. Kováts István és Popper Ignác; 1896-ban, tehát ismét cykluson kivül, Freyberger Sándor és Somogyi Miklós. Az eljárás itt van, ez világos, erre nem kell döntés. Ha pedig a 96. cyklus eleje, akkor a 99. vége, de az 1899—1092-nek eleje, s igy a két tag eo ipso meghivandó (L. Endrédi-Stejerlein szerkesztette iskolai Ertesitőket.)

A törvény és jog, a döntés szüksége nem kivánta a föllebbezést. Talán a méltányosság kivánta? Melyik, mifajta? Vagy nem jó a polgári iskolaszéknek az okos, független ember, buzgó városi képviselő, mint báró Miske Kálmán és Waisbecker János, a ki mellesleg a polgári iskolának jótevője is?

Kisebb hiba volna a fölebbezés visszavonása, mint volt beadása. Egyenlitse, reparálja ki a dolgot vagy a polgármester, vagy a fellebbező, legjobb, csinálják együtt. Vagy nem volt szabad választani, vagy nem volt szabad föllebbezni. Kár volt a fellebbezéssel felkavarni a nyugalmat. Eszébe juthat valakinek azon tiltó törvények idézete, melyek, mikor megszabják, hogy kinek nem szabad iskolaszéki tagnak lenni, ugyanakkor eo ipso megis semmisitik az ilyenek megválasztását. Ehez nem kell fellebbezés sem — de a consequentia világos. Hát kérem, tudjuk, ismerjük a paragrafusokat, csak az a szomoru, hogy Kőszegben a választások ilyen törvények ismerete nélkül is történnek. Én pedig igen ajánlom a törvények tiszteletét még azon esetben is, ha nincs büntető sanctiójuk. Béke legyen velünk!

Dunai.

*) Ezen akaratról természetesen nem vettek fel jegyzőkönyvet. (Szerk.)

Báli selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem" 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szin- és mintázatban. **Privát fogyazstóknak pósta- és vámmentésen valamint házhoz szállitva — mintákat pedig postafordultával küldenek.**

Henneberg G. selyemgyárai (c. és k. udv. szállitók) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Szerkesztői üzenetek.

— **K. S.** Anyaghalmaz miatt e számról lemaradt. Jövő héten jön.

— **Bár.** Csak a stilus ellen van kifogásunk; a tárgy és konklúzió jó lenne. A kézirat rendelkezésére áll.

— **O—ő.** Nem közölhető. Bocsánat, de ennél rosszabb karácsonyi verset még soha sem olvastunk. Ezen őszintе véleményünkért szives elnézésére számitunk.

— **K—o.** Jövő számra maradt.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neuenkirchenben Ausztriában az antirheumatikus és antiarthritik vértisztitó tea feltalálójának Vértisztitó hatásu köszvénynél és reumatizmusban.

Ha e helyütt a nyilvánosság elé lépek, úgy ez azért történik, mivel kötelességemül tartom Wilhelm Ferenc neunkircheni gyógyszerész urnak köszönetemet kifejezni azon szolgálataiért, melyekkel sulyos reumatikus bajomban vértisztitó-teájával segitségemre volt, s hogy azután másokat is, a kik e borzasztó bajnak alávetvék, e pompás teára figyelmeztessek. Nem vagyok kép s kinzó fájdalmamat, melyet 3 éven át minden időváltozásnál éreztem s melytől semmi gyógyszer, sem a Bécs melletti badeni kénfürdő nem szabaditott meg — leirni. Álmatlanul fetrengtem éjszakákon át ágyamban, étvágyom láthatólag alábbszállott szinem hanyatlott és testi erőm egyre fogyott. A fent nevezett teának 4 heti használata után szenvedésemtől nemcsak teljesen megszabadultam, hanem most is teljesen ment vagyok, mikor 6 éven át nem iszom teát; egész testi állapotom is javult. Erősen meg vagyok győződve, hogy bárki, a ki hasonló bajban e teához folyamodik, annak feltalálóját, Wilheln. Ferenc urat, mint én áldani fogja.

Kiváló tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófnő.
főhadnagyné.

Kapható minden gyógytárban.

Főraktár Kőszegen: Floderer Jenő
gyógyszerész urnál (Csacsinovits-féle gyógyszertár.)

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csznál, tagszaggatásnál és meghülésesknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" vedjegy és Richter czégjegyes oekul mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállitók.

Kapható Kőszegen: **Floderer Jenő** gyógyszertárában.

BRÁZAY KÁLMÁN
SÓSBORSZESZ
KÉSZITMÉNYE.

Világhirü, rendkivül jó hatásu háziszer bedörzsöl és által, meghüléses esetekben: **csúz, köszvény és fülszakgatásnál, hurutos szembajoknál, torokloblán, difteritisznel, fogfájasnál, migrain, hajhullás és lábizzadás ellen. Gyúrógyógymódra** (massage) orvosi tekintéyek által ajánlott kiváló szer. **Használati utasitás**, melyben minden egyes baj ellen miként alkalmazása e szeraek részletesen le van irva, minden üveghes mellékelve van.

Gyártási hely Budapest.

Kaphatóminden fűszerkereskedésben és gyógyszertárban.

Számos elismerő levél a világ minden rétéből.